

socialna politika, zakonska zaščita delavcev in izvajanje zedinjenja po »sindikatih«.

Najprvo se je izvolila nova uprava. To je proti demokratičnim običajem, ker se na vseh delavskih zborovanjih volijo uprave na koncu, ko delegati ugotovijo program in smernice, po katerih morajo uprave delati. V predsedništvo so izbrani 3 pristaši GRSJ in 3 pristaši CRSO, v izvrševalni odbor vsi člani predsedstva in še 2 člana GRSJ in 1 pristaš CRSO, tako da imajo v izvrševalnem odboru večino pristaši GRSJ. V izvrševalni odbor je izvoljen tudi Fr. Svetek, v kontrolo med drugimi tudi J. Petekjan.

Nova uprava je svečano proglasila zedinjenje. Sklenili so izdajati nov list »Ujedinjeni Sindikati.«

Dasi so bila na dnevnem redu prvovrstna politična vprašanja, je kongres zavzel stališče nevtralnosti od vseh političnih strank, tudi od socialističnih in komunističnih. Član in voditelj teh združenih sindikatov lahko postane vsak, pa čeprav je pristaš in organiziran član kapitalističnih političnih strank. Kongres je sicer govoril proti kapitalizmu, ali tudi meščanske stranke (n. pr. SLS) grmijo danes proti kapitalizmu, čeprav so one zastopnice kapitalističnih interesov.

Proti zedinjenju na temelju strankarske nevtralnosti se dvigajo nasprotniki z leve in desnice. Komunisti so sicer tudi za strankarsko nevtralnost, toda ne marajo zedinjenja, pri katerem bi morali zapustiti svoj program: boljševizacijo delavskega pokreta. Desničarji Koračeve skupine so proti temu zedinjenju, ker se boje, da bi komunisti na ta način osvojili sindikalni pokret.

Brez dvoma pomeni torej gibanje okoli »Ujedinjenih Sindikatov« popolnoma novo politično strujo med delavskim pokretom v Jugoslaviji. Dosedaj smo imeli dve struji: socialiste in komuniste, v Sloveniji tri, kjer so disidenti spravili pod Korunovo patronanco celo tretjo strujo: socialfašiste (udarnike).

Sedaj imamo v celi Jugoslaviji tri struje: socialiste, komuniste in nove sindikaliste, to je pristaše nevtralnih sindikatov.

Sindikalizem, ta težka zabloda v delavskem gibanju, je obiskal kakor epidemija vse dežele, kjer je kapitalizem razvit že toliko, da so delavci prisiljeni boriti se proti njemu. Močno razvit je bil sindikalizem na Angleškem, v Ameriki, v Italiji in Španiji ter v deželah Južne Amerike. Toda zadnji kongres tredunijonov (strokovnih organizacij) na Angleškem je končno zadal sindikalizmu smrtni udarec, a tudi ameriško delavstvo se vedno bolj odvrča od sindikalizma ter prestopa k socializmu.

Ali ima sindikalizem bodočnost v SHS državi? Sindikalizem je začasno mogoč samo v deželah, kjer je visoko razvit privatni kapitalizem in kjer ni nobene socialistične stranke, ki bi pravilno zastopala delavski razred.

V SHS pa gospoduje državni kapitalizem, a privatni kapitalizem je večinoma kolonialen, inozemski in slabo razvit. V SHS je ena četrtnina industrijskega delavstva ter dve tretjini duševnih delavcev zaposlenih v državnih podjetjih. A tudi na inozemski kapital v državi ima vsakokratna vlada tak vpliv, da brez dvoma ona odloča v vseh važnih gospodarskih in socialnih vprašanjih.

Industrija v SHS nima dobre in izrazito industrijsko organizirane politične stranke. Glavne meščanske stranke se opirajo za zemljiško posestvo: radikalna, Radičeva, Slovenska ljudska stranka. Brez politične moči se v SHS državi ne da doseči prav nič. V SHS državi se mora delavstvo boriti za osnovne državljanske pravice, ker je potom izjemnih zakonov stavljen izven zakonov in ustave. Tudi velik del kmečkega ljudstva, a celo celi narodi se bojujejo za svoje najprimitivnejše državljanske pravice, za samoodločbo in samoupravo.

V takem položaju so za delavstvo predvsem važna čisto politična vprašanja, ker brez osnovnih pravic ni mogoče poboljšati gospodarskega položaja. Zato je sindikalizem v SHS slabokrvno dete, ki mora v kratkem

času umreti. Zedinjeni sindikati se bodo morali nasloniti na socialistično delavsko stranko, ali pa jih bodo kapitalisti porušili. V današnjem času je v SHS potrebno popolno duhovno in organizatorično zedinjenje delavskega razreda, predvsem najzavednejšega njegovega dela. To zedinjenje se pa more izvršiti samo na temelju marksističnega revolucionarnega socializma, ker ne more najzavednejše delavstvo iti nazaj, temveč samo naprej!

Proti sindikalizmu moramo torej nastopiti odločno, pa naj ga pridigajo lažikomunisti ali pa kdorkoli iz gornjih in še iz sledečih razlogov: Na temelju strankarske nevtralnosti se lahko vihotapijo v sindikate pristaši kapitalističnih strank, da celo organizirani člani kapitalističnih strank in celo v vodstvo sindikatov. Kad bi vedel, kako je mogel tov. Janko Petakovič, s katerim smo se skupno borili v rudarskem štrajku pred tremi leti, takrat, ko je bil pristaš popolne enotnosti stranke in sindikatov, tako spremeniti svoje mišljenje, da danes zagovarja idejo strankarske nevtralnosti? Na temelju te ideje je omogočeno priti članom kapitalističnih strank v vodstvo rudarske strokovne zveze. In kakšno ulogo bi tak pristaš igral v bodočih bojih, ki brez dvoma čakajo rudarje? Brez dvoma bi on izdal rudarsko stvar in v odločilnem trenutku stopil na stran podjetnika!

Politična stranka proletariata je glava in mozeg proletarskega razreda, sindikati pa so samo truplo. Eno brez drugega ne moreta živeti. In živeti morata v slogi in edinstvu.

Iz sindikatov mora ven kapitalistična politika in kapitalistično mišljenje, zato da napravi prostora delavski socialistični politiki. Zato morajo biti delavski sindikati zaprti samo za pristaše kapitalističnih strank, a s socialistično stranko morajo iti roko v roki v vseh vprašanjih delavske politike.

Zato se bodo pravi marksisti tudi v današnji težki situaciji borili za duhovno in organizatorično zedinjenje delavskih socialističnih sindikatov na podlagi socializma.

Gospodarski položaj delavstva se lahko zboljša samo takrat, ko bo ves delavski razred duhovno in organizatorično enoten, pod vodstvom svojih socialistično zavednih organizacij in zaupnikov zavojeval osnovne državljanske pravice za delavstvo, odpravil izjemne zakone, pribral proletarski demokraciji veljavo v vseh družabnih institucijah, načelu samoodločbe in samouprave, uveljavil na delu osemurnik, uvedel moderno socialno zaščito za vse delavce in namučence, z eno besedo: ustvaril naš socialistični akcijski program.

Zato se tudi strokovne organizacije ne smejo braniti socialističnega programa. Če se ga branijo, dokazujejo, da so kapitalistične.

Zato se moramo boriti:

Za politično socialistično zavednost tudi v sindikatih.

Za popolno enotnost duhovno in organizatorično najzavednejšega dela delavskega razreda.

V tem boju mora proletariat tudi zmagati, ker pravilno mišljenje mora triumfirati. Zavedno delavstvo bo to že danes razumelo, nezavednemu moramo to dopovedati. — K.

ZIKA

je najboljša žitna kava!

Kristanovci zaupno pripravljajo volitve.

(Take-le okrožnice razpošiljajo.)

Zaupno poročilo o pripravah za volitve v Delavsko zbornico.

Organizacijam in zaupnikom!

Vsa znamenja kažejo, da bodo volitve v Delavsko zbornico v najkrajšem času razpisane. Že dosedanje delovanje Delavske zbornice, ki je moralo premagati začetne težave in še sabotazo s strani kapitalistov, ki so hoteli zbornico onemogočiti vsako delovanje — je pa vendarle pokazalo,

kako velikanske važnosti je ta institucija za celoten delavski pokret.

Razume se, da bo zbornica delavstvu le tedaj koristna, če bo naslonjena na naše zedinjene razredno-zavedne strokovne organizacije. Če bi pa imeli vodstvo zbornice v rokah ljudje iz meščanskih »delavskih« organizacij, potem bi se pa še ta zadnja delavska postojanka spremenila v instrument reakcije in zatiranja delavskega razreda.

Strokovna komisija za Slovenijo se tega dejstva jasno zaveda, zato je sklenila napeti vse sile, da ohrani to prevažno institucijo delavskemu razredu.

Da bo volilni boj čim energičnejši in enotnejši, je sestavila Strokovna komisija v Ljubljani Glavni odbor, v katerega je izvolila najagilnejše sodruge iz članov Strokovne komisije in iz nezavisnih.

Glavni volilni odbor je svoje funkcije že prevzel in pripravlja z največjo skrbnostjo vse podatke in material, ki je za volilno borbo potreben. Glavni volilni odbor bo pošiljal organizacijam vse potrebne podatke, skrbel bo za referente in vodil s pomočjo krajevnih volilnih odborov vso agitacijo.

To prvo okrožnico razpošilja z namenom, da zainteresira za to prevažno bitko vse razredne delavske organizacije in vse delavske zaupnike.

Organizacije in zaupnike nujno prosimo, da gredo takoj na delo, čim to okrožnico sprejmejo. Zaenkrat naj si stavijo naslednje naloge:

1. Dokler volitve niso javno razpisane, naj poskrbe, da bo naša agitacija kolikor mogoče tajna, da nasprotniki ne bodo prehitro opozorjeni na bližajoče se volitve.

2. Na sejah, članskih sestankih in pri delu od ust do ust je treba neprestano opozarjati na važnost Delavske zbornice. Obilo agitacijskega materiala je zbrano v tisknem poročilu, ki ga je izdala zbornica o svojem dosedanjem delu. Organizacije in zaupniki, ki te knjige niso sprejeli, naj pišejo takoj na Del. zbornico in bodo dobili po en izvod brezplačno.

3. Skličite zborovanja strokovno organiziranih članov in na njem izvolite krajevni skupni volilni odbor, v katerem naj bodo zastopani v s i obrati vašega kraja. Če je ta volilni odbor velik, naj ta na svoji prvi seji izvoli ožji odbor, ki bo mogel hitro izvajati vse sklepe. Izvolite tudi predsednika volilnega odbora in nam ga takoj naznanite, da moremo nanj poslati vsa nadaljna navodila.

4. Kjer pa še ni strokovne organizacije, naj poskrbi zaupnik, na katerega se obračamo, da takoj dobi zvezo z delavci v svojem kraju in sestavi krajevni volilni odbor.

5. Posebno važnost naj polagajo sodruge iz velikih industrijskih krajev na to, da dobe dobre zveze z okolico in obrtniškim proletariatom ter onimi služkinjami in hlapci, ki so bolniško zavarovani. Kajti tu je mnogo volilcev in tu so nam nasprotniki zelo nevarni, če ne bomo delali. V tem oziru pojdite na roko sodrugu, ki bo prišel k vam od glavnega volilnega odbora.

6. Organizacija in zaupniki, na katere se obračamo, naj predvsem upoštevajo dejstvo, da je v takem volilnem boju hitrost izredne važnosti. Kdor prvi pride, prvi melje! Zatorej delajte hitro!

7. Čim nam javite naslov predsednika volilnega odbora (poudarjamo še enkrat: storite to nemudoma!), vam bo poslal glavni volilni odbor nadaljna navodila za sestavo kandidatnih list, za podrobno volilno agitacijo, za volilne reklamacije itd. Dolejte pa zainteresirajte za te volitve čim večje število somišljenikov in članov.

Izvršite parolo: Kolikor članov, toliko agitatorjev!

Vse dopise pošiljajte na: Svetek, poštni predal 72, Ljubljana.

Sodružne pozdrave!

Za: Glavni volilni odbor Združene delavsko-strokovne zveze: France Svetek l. r., predsednik. Ciril Štukelj, l. r., tajnik.

V Ljubljani, dne 21. oktobra 1925.

Op. ur. Poštni predal 72 je predal Kons. društva za Slovenijo. Če bi nič drugega ne bilo, že iz tega lahko vi-

dite, kakšni komunisti so se združili s Strokovno komisijo in SPJ. Vse bi šlo tako po tihem, tako gladko in »dogovorjeno«, da bi delavci ne imeli druge pravice, kakor metati svoje glavo. Kristanovim kandidatom, ali pa nič ne voliti. »Naprej« je pa tak sovražnik delavstva, da vse izbrblja. Brrr...

Ako piješ 'BUDDHA' čaj, vživaš že na zemlji raj!

Galanterija! ter modno blago, plenine, nogavice, sukanec, vezanine, gumbe modne biserne in druge, palice, nahrbtnike, nože, jedilno orodje, škarje itd. se dobi najugodnejše pri

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika
Na veliko! ob vodi. Na malo!

Razno.

r Za odpravo 8-urnega delavnika se prav krepko zavzema Zveza industrijev, ki zahteva 9-urni delavnik. Minimalna zahteva Zveze industrijev pa je, da se mora spremeniti vsaj ona določba v zakonu o zaščiti delavcev, ki določa, da sme podjetje uvesti več kakor 8-urni delavni čas samo, če se izrečejo za to štiri petine delavstva dotičnega podjetja. Po željah industrijev naj bi zadoščala že navadna večina. S to zahtevo dajejo industriji slovenskim delavcem strahovito izpričevalo nezavednosti. Prepričani so, da bi povsod dobili večino delavcev za tako izdajstvo, drugače pa kaj takega ne bi zahtevali. Kapitalistično sorodstvo pod vsemi različnimi plašči — krščansko- in narodno-socialnim, komunističnim oz. neodvisnim, kristanovsko-korunovskim in strankarsko nevtralnimi sindikalističnim — je torej po mnenju industrijev dobro opravilo svojo nalogo med delavstvom!

r Ljubljanski škof je poslal nekaterim duhovnikom svoje škofije pisma, v katerih jim prepoveduje vsako politično udejstvovanje razen za Slovensko ljudsko stranko. Vsi takozv. svobodomiselniki kričijo, da je to kršenje demokracije. Po našem pa je škof plačan za to, da tako piše: on je visok funkcionar katoliške cerkve, ki je najbolj absolutistično urejena institucija, in kdor priznava katoliško vero, mora priznati tudi katoliško cerkev, torej tudi cerkveni absolutizem. Kdor je za svobodno misel, mora nastopiti proti katoliški in vsem drugim veram, ki niso nič drugega ko kupčija z Jezusovimi nauki. Dosledno pa izvršujejo pravi smisel Jezusovih naukov edino resnični socialisti.

r Na naslov gradbene direkcije v Ljubljani. Gradbeni direktor ima za svoje opravke na razpolago državni avtomobil. Zato ga nujno prosimo, da v kar najkrajšem času napravi inspekcijsko potovanje v Mežiško dolino, v zadnjih dneh se je gotovo zanimal tudi za Koroško. Cesta od Dravograd do Črne je še zmeraj deželna, čeprav nimamo več dežel. Na tej cesti je 6 cestarjev, ki morajo delati na cesti dnevno 8 ur za 300 Din na mesec! Poleg tega morajo plačevati prispevke za bolniško blagajno in če kateri oboli, mu za vse dni, ki jih je prebil v bolnici, odtegnejo od onih 300 Din dnevno plačo. S temi cestarji si država lahko reklamira dela. Pa tudi g. srezki poglavar v Prevaljah naj se zanima za to zadevo. Naznani naj višjim oblastim, v kakem stanju se nahajajo cesti v cestarji na državni meji. Zvedeli smo, da mislijo neki ljudje v inozemskih listih vso mizerijo natančno opisati, če se kmalu ne bo kaj zboljšalo in popravilo.

r Tajna okrožnica, podpisana od kristanovcev z desne in leve, bo v delavcih vzbudila vprašanje, pred kom jo ti gospodje skrivajo. Saj bodo v Delavsko zbornico volili samo delavci! Te-

rej ne skrivate svojih kart pred kapitalisti, ampak pred delavci! Kako prav je imel »Majski spis«, ko je imenoval mahinacije sedanje od vlade imenovane zbornice za — nepošteno! (Str. 20.)

r Komunisti (kristanovsko krilo, izdajatelj »Del. kmet. lista«) se že izgovarjajo, da so šli na skupno listo »prisiljeni«. Vi niste šli prisiljeni, pač pa pojdejo prisilno delavci, če ne bodo zmožni postaviti samostojne liste! Vi ste šli pa prav radi h kristanovskim jaslin!

r Iz Kristan-keruverskih vrst smo prejeli vprašanje, koga je g. Svetek zastopal na kongresu zedinjenja v Beogradu. Za odgovor prosimo tudi mi.

r Da unije »Napreje«, so se spravili neki elementi tudi na agitacijo, ki naj bi »Napreje« onemogočila dobiti inšertate. Ker »Napreje« z demagogijo in razbijanjem stranke niso mogli ubiti, čeprav mu že par let prokurirajo smrt, so našli zdaj še to sredstvo. Pa bodo pogoreli, kakor so doslej. »Napreje« nima fondov kakor »Socialiste« pri Blaskovih tiskarni, vzdržujejo ga delavci sami. »Reči trapore«, »Enakosti« in »Zarja« so šli k vragu — »Napreje« je pa ostal! — Rc.

r Parlament ima zopet seje. V soboto so volili novo predsedstvo parlamenta, radičevci so dobili drugega podpredsednika in 2 tajnika, predsednika, prvega podpredsednika in 2 tajnika pa radikali. V četrtek so volili finančni odbor. Ker pri teh volitvah radikali in radičevci niso skupno nastopili, poročajo nekateri listi, da se njih zavezništvo krha. Večino v finančnem odboru imajo seveda radikali. Danes, v petek, bo parlament začel razpravljati o invalidskem zakonu.

r Od 15. oktobra 1925 do 15. aprila 1926 so pri deželni in okrajnem sodišču v Ljubljani uradne ure od 8. do 12. ure dopoldne in od 15. do 18. ure popoldne. Stranke se sprejemajo samo dopoldne z izjemo najnujnejših slučajev.

r Vse dolžnike za naročnino »Napreje« in »Ljudskega glasu« opozarjamo, naj redno odplačujejo zaostanke na naročnini, sicer bodo imeli sitnosti in nepotrebne stroške. Kdor proletarskega tiska ne mara, to je, kdor je z današnjim družabnim redom zadovoljen, ta naj »Napreje« pravilno odpove in naj si naroči kak kapitalistični list. Ne značajneži so tisti, ki se brez potrebe izogibajo plačati proletarskemu tisku, kar mu pritiče. — Ni samo tisti kapitalist, ki ima kapital, temveč tudi tisti, ki želi imeti kapital za svoje osebne namene in ki s svojim delom in s svojo nezavednostjo podpira kapitalistični sistem. — Tisk izraza javno mnenje, zato podpira kapitalistično družbo vsak, kdor je naročnik »Jutrca«, »Slovenca«, »Pravice«, »Socialista« itd. itd. Edini proletarski list, ki ne živi iz črnih fondov in vladnih podpor, je »Napreje«. »Napreje« vzdržujejo delavci, zato, dolžniki, ne delajte svojim sootrojnem krivice. — Uprava.

r Listneca uredništva, Filip Uratnik: »Pojasnilo« smo prejeli. Objavljeno bo prihodnjič, saj vidite, da se bomo temeljito zmenili!

Prednosti v Skupnem domu

Mnogi sodrugi se upravičeno jezijo na čakavce, ki se hočejo vsteti šele k polni mizi. Zato predlagajo, naj se § 2. in 17. pravil izpremeni oziroma izpopolni na ta način, da bodo imeli graditelji več pravic nego tisti, ki se danes od daleč smejejo, ki pijančujejo in veseljačijo, ali pa še celo polena pod noge mečejo tistim, ki res za delavski razred žrtvujejo svoj čas, trud in še materialna sredstva.

Ta misel je v pravilih že izražena. Starejši člani imajo po pravilih prednost pred novejšimi. Treba pa je to prednost deloma omejiti, deloma razširiti, tako da pride še bolj do izraza delavnost in požrtvovalnost. Razne osebne predloge je tajništvo uredilo in jih zdaj predlaga v javno debato.

Vse prednosti se določajo po točkah. Čim več točk, tem prej pride kdo na vrsto. Vse točke so navezane na članske pravice, nečlani pridejo v poštev šele takrat, kadar se izmed članov nihče ne poteza.

Za prvo leto članstva se šteje 10 točk, za drugo in tretje leto po 15, za četrto, peto in šesto leto po 20, za sedmo, osmo, deveto in deseto leto po 25, dalje pa za vsako leto po 30 točk.

Kdor je vložil uspeh svojega dela v garancijski sklad, se mu šteje za vsako leto od vsakih 100 Din 1 točka. Za brezobresne hranilne vloge se šteje za vsako leto po 1 točka od 200 Din. Za hranilne vloge na obresti se pa šteje po 1 točka od vsakih 500 Din vsako leto.

Zadnje določilo je že kapitalističen

princip. Kdor vlaga na obresti, dobi rento in ima torej že od tega kapitalističen profit od tujega dela. Če pa kak naš član vloži recimo 5000 Din, ima od tega vsako leto po 10 točk, torej ima veliko prednost pred člani, ki si ne morejo prihraniti kapitala. Vendar za sedanjo kapitalistično dobro moramo priznati, da obresti niso nič nemoralnega, ker so splošno v navadi in jih torej tudi našim članom ne smemo odrekati. Z ljudmi moramo računati kakršni so, in ustvarjati take soc. razmere, da bodo postali boljši.

Da pa postanejo boljši, za to je kakor nalašč primera z brezobresnimi vlogami, ki dajejo še 1½krat toliko točk, od 5000 Din torej že 25 točk letno. Za vloge v garancijski sklad pa, torej za tiste vlagatelje, ki svoje prihranke popolnoma zaupajo skupnosti do takrat, ko bo skupnost že dovolj močna, da odpravi kapitalizem, za te šteje pri istem znesku 5000 Din že po 50 točk letno.

Če je kdo član šele eno leto in ima eno leto vloženih hranilnih vlog (na obresti) 500 Din, ima 11 točk, če je vložil to vlogo brezobrestno, ima 12½ točk, če jih je vložil v garancijski sklad, ima 15 točk.

Koncem drugega leta bi imel član od članstva 25 točk, od hranilne vloge 500 Din 2, od brezobresne hranilne vloge 5, od garancijskega sklada pa 10 točk, (torej skupaj 27 ali 30 ali 35 točk, po tem, kako je vložil svoj prihranek).

Kdor bi vložil veliko hr. vlogo, recimo 50.000 Din, bi ga skoroda zmerjali za kapitalista. Čemu bi mu potem še priznavali točke za to, pa še toliko, kar 100 točk letno?

Res je to. Toda — s tem denarjem bo Skupni dom mnogo večjo produkcijo lahko začel in zakaj bi ne dal dela tistemu, ki je to omogočil, če zna in če hoče delati. Če bi šlo za prednost pri stanovanju, ali ne bi ta vlagatelj zaslužil prednosti za 100 točk pred onim, ki ni niti 1% svojega zaslužka hotel vlagati? Če bi ne bil za skupnost, saj bi si s 50.000 Din lahko ustanovil lasten dom!

Zdi se nam, da bi ta določba ne bila neumesna. Odkritostne debate želimo od vseh strani o tem res važnem vprašanju.

Razen tega je predlagano, da se naj tudi za izredne socialne potrebe ne pusti popolnoma prosta pot, kakor je zdaj v pravilih. Res je, da je treba člana podpreti v nezgodi vselej, tudi če je šele zadnji čas vstopil. Toda starejšim članom nismo mogli dati podpore, ko so jo potrebovali, in to zato, ker je ta takrat še trobil v rog nasprotnikov, namesto da bi pomagal. Za take izredne socialne potrebe naj se določi meja od 25 do 100 točk, in sicer naj bi imel krajevni odbor pravico dati komu 25 točk, okrožni odbor 50 točk, izvrševalni odbor pa 100 točk.

Tako da bi taki potrebni novinci pač lahko imeli prednost pred člani z manj nego 25 oziroma 50 ali 100 točkami, ne pa pred starejšimi.

Debatirajte!

Strokovno gibanje.

RESOUICIJA,

sprejeta na članskem zborovanju »Unije porcelanskih delavcev« v Ljubljani dne 15. oktobra 1925 v gostilni g. Skoberneta.

Zbrano članstvo »Unije porcelanskih delavcev« v Ljubljani z ogorčenjem protestira proti nepravilnemu postopanju ORSJ v Zagrebu.

Zbor ugotavlja, da je centrala ORSJ

1. kršila deklaracijo zedinjenja;

2. samovoljno ukinila oblastno tajništvo v Celju;

3. odslovila oblastnega tajnika s. Leskoška na grd kapitalističen način brez vsakega privoljenja članstva.

Nadalje ugotavlja, da se je tudi napram članstvu savezna uprava ravnala skrajno nesocialno; tako n. pr. smo začetkom meseca septembra zaprosili za Din 2000.— za izplačanje brezposelne podpore. Prošnji smo priložili od občine potrjene izkaze o brezposelnosti naših članov. Čeprav smo formalno pravilno postopali, nam podpora ni bila nakazana. Takoj nato smo se obrnili za pomoč na našo staro centra-

lo »Unijo stavbinskih delavcev« v Celju, od koder se nam je podpora takoj nakazala, da smo članom izplačali podporo. Iz tega smo posneli, da smo bili vodstvu ORSJ v Zagrebu samo tedaj znani, ko smo jim denar pošiljali, kadar pa smo denar potrebovali, so nas pa kar zamolčali. Radi tega apeliramo na vse podružnice SDZJ (ORSJ), naj se varujejo, da se jim enako kakor nam ne zgodi. Obenem izjavljamo, da zedinjenja z ORSJ ne priznamo več. Proglašamo se popolnoma solidarne s sklepom obč. zbora »Unije stavbinskih delavcev« z dne 27. septembra t. l. v Celju (objavljenim v »Napreju« št. 40. z 3. oktobrom 1925). Obenem smo vzeli z zadovoljstvom na znanje, da bo naše glasilo odslej naprej le »Napreje« in odpovedujemo s tem »Delavca«, glasilo skrahiranih strokovnih birokratov. Naj živi delavska solidarnost! Naj živi delavsko samosvojenje! Naj živi zedinjenje z idejo »Skupnega doma«!

Liboje, dne 15. oktobra 1925.

Avg. Dosedla, Anton Marinc,
predsednik, blagajnik.

Iz stranke.

TISKOVNI SKLAD.

Od 1. januarja do 17. oktobra 1925 nabrano	Din 4267.85
Vinko Möderndorfer, prebitek	Din 2.50
Jernej Kolšak, Crna	Din 2.50
Alojz Rotter, Crna	Din 1.—
Amalija Zamperlova, Radovljica	Din 4.—
Av gust Falkner, Kočevje	Din 2.—
Karol Košec, Zalec	Din 2.—
Karl Kisovec, Ljubljana	Din 20.—
Jakob Dolničar, Brezovica	Din 4.—
Franc Jelen, Celje okol.	Din 5.—
Jože Koželj, Velenje	Din 2.—

Skupaj Din 4312.85

GARANCIJSKI SKLAD.

Vloge do 17. oktobra 1925	Din 2098.85
ta teden	Din 29.—

Skupaj Din 2127.85

HRANILNE VLOGE na 10%.

Stanje 17. oktobra 1925	Din 113.291.40
ta teden vloženo	Din 604.—
	Din 113.895.40
Izplačano	Din 639.05

Stanje Din 113.255.75

(Tiskovni sklad ostane za vselej last skupnosti, vloge v garancijskem skladu se ne morejo dvigniti, dokler ne bo skupnost imela dovolj gotovine, brezobresne hranilne vloge se pa lahko odpovedo na tri mesece.)

s Crna I. in II. V pregledu organizacij, ki so obračunale za julij (»N.« št. 35) smo pomoloma izpustili 2 prispevka po 10 Din in sicer pri organizaciji Crna I. in II. Oba prispevka smo v zadnjem pregledu (»N.« št. 39) vpisali med zamudnike.

s Sv. Peter pod Gorami. Za avgust in september smo prejeli obračun samo za dva člana. Vpisali smo jih k organizaciji »Centrala«. Potrudite se in poskrbite, da bo vsaj 10 članov, ki svoje prepričanje tudi pokažejo, pa boste zopet samostojna organizacija.

s Skoija vas istotaka. Ta mesec izkazuje samo 1 člana, zato smo tudi tega vpisali k organizaciji »Centrala«.

Tudi ostale organizacije, ki imajo nekaj več, a vendar manj ko 10 članov, opozarjamo na §§ 8 in 9 organizacijskega pravilnika SSJ in KDZ. Če organizacija le začasno pade pod 10, je to za sedanje čase razumljivo, če pa traja tako stanje kar pol leta, ni mogoče priznavati ji imena organizacija.

s Trbovlje in Jesenice so to pot brez obračuna. V Trbovljah so najbrž čakali še na kakšnega zamudnika, zato pa je zašla med zamudnike kar vsa organizacija. Jeseničani so pa poslali le denar, brez pismenega obračuna. — V Velenju je imel neki član izreden dohodek, zato je njegov prispevek ta mesec izredno tako visok.

ZAHVALA ZA OZDRAVLJENJE REVMA-TIZMA Z ZDRAVILOM RADIO-BALSAMI-CA DR. IVANA RAHLEJEVA.

Velieučeni gospod! Ker sem rabila Vašo zdravilo za svojega sina, ki je bil bolan na revmatizmu in ni 8 let in 10 mesecev stopil na zemljo s svojo nogo, temveč smo ga na rokah nosili, radi tega se Vam, cenjeni gospod, z veseljem zahvaljujem za Vaše zdravilo Radio-Balsamica, ki je zelo dobro vplivalo in je prišlo radi tega več ljudi k meni, da dobe naslov vašega dobrodelujočega zdravila.

S pozdravom ostanem Vaša Zora Biskup v Gornji Rijeki pri Novem Marofu, Hrvatsko Zagorje.

Zdravilo za revmatizem Radio-Balsamica izdeluje, prodaja in pošilja po povzetju laboratorij Radio-Balsamica dr. Ivana Rahlejeva, Beograd, Kosovska ul. 43.

Dopisi.

Blanca. Zopet sola! Naša učiteljska rodbina (Zmago Bregant in njegova soproga) je še vedno, kakor je bila. Povsod se govori o tem, povsod se čudijo, kako to, da se nič ne ukrene, pa ne govorice ne časopisne objave ne spravijo nikjer nobenega kolesca v tek. Ker Bregant sam ne toži in ker se tudi drugod nič ne gane, bomo morali zopet sklicati shod in zahtevati od oblasti, da se nas reši te učiteljske rodbine. Kakšne vzgojne sposobnosti imata, je še iz prejšnjih naših dopisov znano. Zdaj je nastopilo že zopet nekaj novega: dne 26. septembra je učiteljica kaznovala dva dečka (Zalokarja in Serbeca) s tem, da je namazala papir s popom, ta papir napopala dečkoma na obraz in ju pustila tako stati na sramotnem odru. Zalostni učitelji, ki si ne znajo drugače pridobiti avtoritete pri otrocih, da morajo segati po tako drastičnih sredstvih! Ali ima tak učitelj kaj pojma o dušeslovju? Če je že vse pozabil, naj se gre nazaj na učiteljske učiti, kako je treba spoštovati otroško dušo! Taka sredstva so zmožna udušiti v otroških dušah vse dobre kalli, in sicer pri kaznovancih samih, pa tudi pri drugih, ki morajo tako srednjeveško sramotenje gledati. Mi ne maramo, da postanejo naši otroci tako robati in neotesani, zato ne maramo, da nam jih taki učitelji »vzga-jajo«. Simon Sprager.

Mežica. Precejšnje število delavskih rodbin z velikim številom otrok prebiva že šest let v dveh barakah, ki so jih med vojno provizorično postavili za ruske srbske in italijanske vojne ujetnike. Barake so v takem stanju, da iz zdravstvenih razlogov ni mogoče še čez zimo prebivati v njih. Lastniki mežiškega rudnika spravljajo milijone, na leto imajo približno 90 milj. čistega dobička — na Angleško, delavcem pa niti poštenih stanovanj ne poskrbijo. Saj bi bilo to tudi le podjetnikom v korist: čim dalje bodo delavci živeli, tem dalje bodo tudi za podjetnika-kapitalista garali. Najlepše pa je to, da stoji tik zraven barak že več ko pol leta nova rudniška stanovanjska hiša popolnoma prazna. Menda jo puste prav nalašč prazno. G. srezkega sanitetnega referenta v Prevaljah kličevo, da iz zdravstvenih razlogov ukrene vse potrebno, da se bodo barake podrla in »siromašno« naše rudniško podjetje prisili, da postavi barakarjem in vsemu delavstvu taka sta-

SAMO

150 Din (600 K)

stane: volнено blago (3 m) za ženski plašč, sukno (3 m) za moške obleke, double sukno (1½ m) za moški suknič, fini velour za ženske plašče 140 cm, čista volna, vse barve Din 120.

Ostanki vseh vrst blaga à 10 Din m!

A. POTOKAR, LJUBLJANA, poleg trga, pri Znanjskem mostu

novanja, kakršna ljudem pritičejo. Zlasti potrebno bi bilo ugotoviti tudi, v kakšnih brlogih morajo stanovati rudarji v Podpeci. Našim članom v Mežici pa priporočamo, da povedo županu Logarju, ki je dobil od občinskega odbora že dve nezaupnici, naj županski stolček zapusti, da bo občina zidala stanovanja tudi v lastni režiji, če jih že rudnik noče.

Celje. »Nova Doba« in »Cillier Zeitung« sta najbolj važna lista, v katerih imajo inserati uspeh, ker te liste vsi čitajo. Tako se je odrezal g. Jurij Kaisersberger, krojaški mojster v Celju napravil našemu zastopniku in mu s tem odrekel inserat »Napreju«, katerega »boljši« krogi premalo čitajo. Mi priporočamo g. Kaisersbergerju vse demokrate in celjske Nemce za obilen obisk. Delavcem priporočamo le tiste tvrdke, ki inserirajo v »Napreju«. Delavci, na vas je ležeče, da ne bodo obrtniki in trgovci smatrali za važne liste tiste časopise, ki pišejo sicer proti delavski politiki.

Jesenice. Krajevna politična organizacija

SSJ in KDZ na Jesenicah je 4. t. m. otvorila tečaj za pouk esperanta. Pouk je na prošnjo organizacije prevzel g. Schenwetz. Prijavilo se je 60 obiskovalcev, ki kažejo, da bo tečaj imel uspeh. Novih članov za ta tečaj ne moremo več sprejeti. Ker se pa še vedno prijavljajo novi, naznamo s tem dopisom, da če bo tečaj po zaključku prvega tečaja začel drugi, če bo dovolj priglasenih. Zanimanje za esperanto je precejšnje kljub intrigantom, ki so tudi v tem slučaju v vrstah istih, ki vedno kričijo, da smo mi razbijalci. O priliki jim bomo odgovorili precej glasno! Esperantistom pa kličemo: vztrajni bodite, pa boste dosegli lep uspeh!

Celje. Tajno špijsko službo je uvedlo gerentstvo »Strokovne komisije« proti »Skupnemu domu«. Socialpatrioti so dobili v zadnjem času silen strah pred »Skupnim domom«. Sodr. Leskoška so izključili in odpustili iz službe, ker je bil pristaš ideje »Skupnega doma« in ker ni vstopil v SPJ. Očitali so mu mastno plačo 2750 Din (katero je dobil samo enkrat za mesec avgust 1925). Izključili so ga radi tega, ker ni hotel službovati v Zagrebu. Niso pa povedali, da so Leskošku izplačano podporo za Huga Klingerja 300 Din gospodje ORSarji od plače odtg-

nihi. Klinger je bil agitator za ORSJ. Tudi niso povedali, da ima g. Golmajer nad 3500 Din mesečne plače in povrhu ima nad 3000 Din brezobrestnega posojila iz blagajne Strokovne komisije. Poleg tega je njegova žena uslužbena v Kristanovem konsumu, kjer dobiva tudi okrog 1000 Din mesečno, doma ima pa služkinjo. Sedaj pa naj še razvedneži vprašajo, zakaj je g. Golmajer proti »Skupnemu domu«. V »Skupnem domu« bo konec strokovno birokracija. Dne 9. oktobra t. l. je poslal gerent S. K. v Celje na K. M. O. pismo, v katerem med drugim piše: »Vljudno Vas prosimo, da delovanje Alojza Leskoška in »Skupnega doma« pazno zasledujete ter nas o vseh važnih korakih z Vaše strani in s strani Leskoška točno obveščate.« Torej: agitatorje »Skupnega doma« je treba zasledovati — »Orjunoc« pa podpisati, kaj ne g. Golmajer?

IZJAVA.

Podpisana izstopava kot člana širšega odbora »Strokovne komisije«, ker se s taktiko SPJ ne strinja ter izjavlja, da vstopiva v »Skupni

dom«. Obenem izstopava tudi iz kluba Strokovne komisije, ki pobira 10% znesek od članov Delavske zbornice za Slovenijo. Ostaneva pa še do razpisa volitev člana »Delavske zbornice«.

Celje, dne 28. septembra 1925.

Valentin Lebič. Alojzij Leskošek.

Poravnajte naročnino!

23. X. 1925. — 2500.

**Premog
-Cebin-
Dolova-1-let-56**

Važno vprašanje

pri sedanjem nezanesljivem vremenu je važna telesa od škodljivih posledic nazebe. Že pri najmanjih bolečinah v udih, glavi ali križu, pri znakih nahoda se ne sme lahko-

mišljeno čakati, temveč treba poskušati takoj ono bolečino olajšujoče sredstvo, katero so radi in raznovrstno uporabljali že naši roditelji in dedje, posebno pri revmatičnih bolečinah. To že celih 27 let prijubljeno domače sredstvo in kosmetikum je Fellerjev blago-

dišeči »Elsafluid«. Drgnenje in umivanje z Elsafluidom lajša bolečine, krepi in osvežuje mišice in živce, stori nas neobčutljivim proti mrzlemu zraku. Odnotraj in odzunaj mnogo močnejši in izdatnejši kot francosko žganje. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici

za 68.— Din; 12 dvojnatih ali 4 velike specialne steklenice 99.— Din; 36 dvojnatih ali 12 velikih specialnih steklenic za 250.— Din. že obenem z zabojem in poštino razpošilja po povzetju lekarnar Eugen V. Feller v Stubičici Donjoi, Elsatrg 252, Hrvatska.

Manufakturna trgovina

J. KUDIŠ - Celje - Gaberje

priporoča svojo veliko zalogo inozemskega, češkega, angleškega itd. blaga na drobno in debelo po najnižjih konkurenčnih cenah.

Češko sukno, žensko volнено blago, perilo, platno, hlačevino, tiskovino itd.

kupite v prvovrstni kakovosti najceneje

v Celju pri „Solncu“.

Za obilen obisk se priporoča

Alojz Drogenik.

Samo 10 dni

od danes naprej se bode prodajalo **20% cenejše**

pletenine, trikotaja, nogavice, volna, bombaž, moško in damsko perilo, platno, šifon, kontenina, potrebščine za krojače, šivilje in pletilje itd. itd. v trgovini

I. GLIHA, Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 15.

Jakob Kovač

krojaški mojster

CELJE, Razlagova ulica 6.

Cenj. strankam se priporoča za izdelavo vseh vrst oblek do najfinejših izdelave. Vsakovrstno češko in angleško blago stalno v zalogi po zmernih cenah. Zanesljivemu uradništvu in stalno nameščenemu delavstvu dojem tudi na obroke.

Iščem več čevljarjskih delavcev

za zbite čevlje. Služba stalna. Neoženjeni imajo prednost. Prva Bjelovarska tvornica cipela Adolf Vybiral, Bjelovar.

KJE SE KUPI?

Le pri tvrdki **Josip Petelinč Ljubljana**

blizu Prešernovega spomenika ob vodi. Najboljši šivalni stroj za rodbinsko ali obrtno rabo, svetlovo znanih znamk **Grilzner - Adler - Phönix**. Ispolna posamezne dele za stroje in kolesa, igle, olje, jermena, pnevmatika. Pouk o vezenju na stroj brezplačen! — Večletna garancija! Na veliko! Na malo!

Prisne kranjske klobase in fini trapistovski sir priporoča

KARL LOIBNER, Celje
Kralja Petra cesta št. 17

Trgovina špecerije in delikates. Za trgovce in gostilničarje popust.

Tvornica dežnikov in solnčnikov

L. MIKUŠ, LJUBLJANA

Mestni trg št. 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu in p. n. cenj. odjemalcem vljudno naznanjam, da je dospela velika množina finega angleškega in češkega sukna za damske in moške obleke, črno sukno, velurji, double za plašče ter vse krojaške potrebščine.

V zalogi imam izgotovljene lepe moške in deške obleke, površnike, modne dolge in kratke plašče ter veliko izbiri

usnjenih sukenj

do najfinejše kvalitete (Nappa).

Za cenj. nakup se priporoča manufakturna in konfekcijska trgovina

Ivan Mastnak

CELJE, Kralja Petra cesta 15.

Cene nizke! Solidna postrežba!

Kdo Vam pomaga

v slabih časih, pri veliki draginji in pri pomanjkanju denarja?

I. N. ŠOŠTARIČ, Maribor

Aleksandrova cesta št. 13.

Ker le ta prodaja dobro blago za obleke in perilo po nizki ceni. N. pr. platno po Din 8.—, 9.—, 10.—, 12.— itd. sukno po Din 50.—, 60.—, 70.—, 80.— itd. izgotovljene srajce Din 39.— spodnje hlače Din 24.— nogavice Din 7.—, 8.—. Kdor nima denarja dobi na obroke.

Predno kupite

oglejte si v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik — Celje.

Znižane cene in še pri večjem nakupu znaten popust. Postržba solidna! Blago prvovrstno!

Kje kupuješ?

V trgovini K. WORSHEJA nasl.

ANTON MACUN

v MARIBORU, Gosposka ulica št. 10

ker si lahko izberem izmed velike zaloge, vsakovrstnega manufakturnega blaga, kakor sukno za moške in ženske, barhenta, platno od 9 Din naprej, gradl za posteljino, odeje za postelje, izgotovljeno perilo za delavce in uradnike i. t. d. po najnižjih cenah in ker se vsakega solidno postreže.

Kupujte pri tvrdkah, ki oglašajo v našem listu!

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Frančiškanska ulica št. 6

registrirana sadruga s omejeno zavzo.

Tiskovine

na čeda, španstva in krade, najmodernejšje plakate in vabila za veselice, letne izključke, Najmodernejšja uredba za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

STEREOTIPIJA LITOGRAFIJA